

LA SITUACIÓ A FRANÇA I LES TASQUES DEL *GROUPE BOLCHEVIK-LÉNINISTE DE LA* S.F.I.O.¹

Lev Trotski

15 d'abril de 1935

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de:
<http://www.marxists.org/espanol/trotsky/ceip/escritos/Libro4/ContextHelp.htm>

Les dues bombes de la llei de reclutament per dos anys i la consegüent reintroducció del reclutament en Alemanya han submergit França en una atmosfera de febrils preparatius de guerra. L'única "oportunitat de pau" resideix ara en la incertesa que predomina encara en ambdós bàndols sobre el resultat d'un conflicte armat.

En aquest moment els cercles militars consideren amb anticipació la possibilitat d'una guerra preventiva. La reacció bonapartista i feixista ha començat una vigorosa campanya d'enardiment de les passions xovinistes de la petita burgesia parisenca. A més, fa xantatge sistemàticament al govern per tal d'obligar-lo a militaritzar la nació (llei sobre resistència passiva, propostes de Pernot) i de reprimir despietadament qualsevol intent de protesta per part dels treballadors (persecució als dirigents juvenils socialistes i comunistes i a l'*Humanité*, prohibició de manifestacions de veterans esquerrans contra els dos anys de servei militar).

El president del consell Flandin, que recentment ha confirmat la seua intenció de "castigar" tant els "enemics del país" com els agitadors de la dreta, forní ahir la prova del seu caràcter bonapartista en girar ràpidament vers la dreta davant de la "reprimenda" dels reialistes i dels feixistes. Primer, apel·lant a l'"honor", prometé alliberar els quintos encara en servei, però no dubtà en prendre la resolució oposada, quan l'*Echo de Paris* i *Jour* publicaren alguns articles forts, i a prolongar en tres mesos el període del servei militar per al contingent que havia de ser llicenciat. La conseqüència fou una gran resistència en els quarters. No obstant, la passivitat dels partits revolucionaris impedí utilitzar-la a favor de la causa revolucionària.

En el terreny econòmic, les comandes massives de material de guerra han produït una sobtada reanimació de les indústries afectades. Precisament per aquesta raó s'ha produït una caiguda en la corba setmanal d'augment de l'atur (les estadístiques mostren vint-i-vuit mil aturats menys que la setmana passada). No obstant, açò no és més que un alleugeriment momentani, que, a més a més,

es limita a una sola indústria i no pot interpretar-se com un índex d'alça general en el conjunt de la producció. No obstant, és prou perquè la burgesia novament considere la guerra com l'única sortida possible a la crisi. Encara que el pressupost ja estava en dèficit, l'estat ha hagut de fer despeses addicionals de diversos milers de milions. Així, quan es reunisquen les cambres s'enfrontaran amb l'agut problema de què fer amb aquestes despeses, amb d'altres paraules, a quin mig recórrer per a dessagnar novament els obrers, a la inflació o a la deflació.

La notícia de la devaluació del franc belga omplí de pànic el cor de la *Bourse*, que immediatament ha sacrificat els valors a interès fix. Perquè tal que tornés la calma el govern ha promès ràpidament posar novament en circulació monedes d'or, però en proporció tan petita que resulta evident que només es tracta de donar-los una satisfacció als zelosos partidaris de la moneda d'or, no un intent d'avançar-se a la devaluació. ¿De què mitjans es valdrà el govern de Flandin per a obtenir els milers de milions que no pot aconseguir per les vies ordinàries?

Certament que la inflació és la via més fàcil, i comptaria amb el suport dels cercles exportadors i d'especuladors. L'experiència de la guerra mundial demostra també que a la llarga tots els sectors de la burgesia s'uneixen quan allò que està en qüestió és aqueixa sortida. Però com també implica sacrificis per a la riquesa acumulada, hom en fa ús només quan la situació és molt desesperada, quan ja no queda cap possibilitat de sacrificar les masses treballadores amb una amputació directa i brutal. Per aquesta raó encara no s'ha guanyat a la gran indústria francesa per al suport a la inflació. El seu representant, de Wendel, propietari d'una de les més grans fortunes del país, insisteix en el fet que prefereix que es continue amb la política de deflació, és a dir que es continuen sacrificant els creditors de l'estat (els rendistes, empleats públics i pensionats). Aquesta és també l'opinió del "*Comitè de salut économique*" del feixista Nicolle. L'actual ministre de finances, Germain Martin, fidel testaferró del gran capital, també sembla inclinar-se cap aquesta direcció.

Sembla com sí abans del salt a la inflació la burgesia encara pretengués fer un últim i brau esforç per extreure fins a l'última gota dels explotats. Però per a això cal enfortir encara més l'aparell estatal, cosa que implica que Flandin haurà d'anar-se'n cada vegada més a la dreta o si no, després d'un nou *coup de main* com el del 6 de febrer, cedir-li el lloc a un Doumergue o a un Tardieu. Aquest darrer, que de moment està fent una cura de descans a la vora del mar, ha declarat en una entrevista que concedí a *Journal* que una "minoría activa" hauria d'obrir-li els ulls al país, minoría que no prendria el poder "sota les actuals condicions, amb un Parlament nefast i irreparable" ("*néfaste et imperfectible*"), sinó a través d'una "acció útil".

Al mateix temps, a Flandin el censuren i provoquen públicament les bandes feixistes i reaccionàries, que en l'assumpte del reclutament per dos anys el mantingueren molt hàbilment surant "de la mateixa manera en què la soga sosté el penjat". Així tots es preparen exercitant-se amb mobilitzacions (quatre mil "Croix-de-Feu" en Reims) i coses per l'estil, especialment dedicant-se a les nits a derrocar locals del Partit Socialista (*rue Feydeau*). Els grups de la Joventut Socialista en un primer moment prengueren la iniciativa de protegir els locals. Però els dirigents socialistes del CAP ho prohibiren, amb el pretext que els edificis no eren propietat del partit. A més, en el camp s'observen símptomes de l'augment de la influència feixista a costa dels partits democràtics tradicionals. L'agitador camperol Dorgères els furtà als radicals una considerable quantitat de vots en l'elecció en el districte de Chautemps.

¿Quina actitud prenen els partits obrers, el front únic, en aquesta situació en què es marxa cap a la guerra, es reforça l'aparell repressiu i s'estimula l'agitació feixista? No es feu res de seriós contra el reclutament per dos anys. Els dirigents socialistes Blum, Paul Fauré, i de fet tots els parlamentaris, ja han assegurat que estan disposats a consolidar la sagrada aliança "en el cas d'un decidit atac per part de l'Alemanya de Hitler". Blum ho ha declarat a les cambres en nom dels socialistes i els comunistes, sense que aquests últims el desautoritzaren. La SFIO i el PC recolzen la mateixa política internacional, pactes d'ajuda mútua, defensa. L'*Humanité* està fent una campanya contra els "traïdors" del camp de la burgesia, és a dir els feixistes francesos que volen "dialogar amb Hitler". El poeta Vaillant-Couturier revela cada vegada en major grau la seua ambició de seguir la tradició de Déroulède i s'afanya a "auxiliar la cultura francesa". Cachin es prepara a exercir el mateix rol que exercí en 1914.

El manifest signat per diversos partits "comunistes" d'Occident declara sense reserves: "En tots els casos en què es declare una guerra contrarevolucionària contra la pàtria del socialisme, recolzarem l'Exèrcit Roig de la Unió Soviètica i lluitarem per la derrota de l'imperialisme alemany i els seus aliats, i de qualsevol potència que li declare la guerra a la Unió Soviètica. Garantirem per tots els mitjans, inclús a costa de les nostres vides, la victòria de la Unió Soviètica sobre tots els que ataquen aqueix país socialista" (*l'Humanité*, 18 d'abril de 1935). El manifest del PC per a les eleccions de maig de 1935 s'esplaià sobre el mateix tema en termes semblants i apel·la a la "comunitat (la unió) de tots els francesos".

Un pacifisme no menys criminal revela la lluita d'ambdues direccions contra el feixisme, ja que continuen exigint-li a Flandin *la dissolució de les lligues feixistes*. Els stalinistes rebutgen obertament la idea mateixa de milícies obreres. En una discussió entre els responsables stalinistes de la zona de París i un camarada nostre, sostinguda en el quinzè *arrondissement* realitzat a París sobre el tema "milícies o autodefensa de les masses", els stalinistes declararen que la

consigna de milícies és un error sectari i que no cal cap organització especial per a garantir la defensa física, que l'exemple del *Schutzbund* de Viena demostra clarament el perill de tal organització.

La nostra conclusió és que *la combinació de les dues direccions només pot produir derrotes, a menys que els guanye el tercer factor que existeix en el procés de selecció que acompanya la lluita, és a dir, l'avantguarda que s'està organitzant al voltant de la nostra tendència bolxevic leninista.*

Avui ningú pot negar que el marc favorable per a la formació d'aquesta avantguarda, almenys en allò que concerneix França, el constitueix l'esquerra socialista. D'allí estan sortint les consignes revolucionàries. Només n'hi ha prou amb llegir els articles de Marceau Pivert, el dirigent de l'esquerra. En la qüestió de la guerra i en la de les milícies combat tant les posicions dels socialdemòcrates com les dels stalinistes i recolza les nostres consignes. No és només un home de bona fe sinó el representant de la direcció d'una tendència summament activa que s'orienta amb força vers les nostres posicions. El problema fonamental resideix en si aquesta avantguarda serà capaç, en el moment adequat, d'estrènyer llaços amb les masses, d'alliberar-les del verí del stalinisme, del centrisme i del reformisme i portar-les pel camí de la revolució i de la conquesta del poder. Fins ara el nostre grup bolxevic leninista hagué de realitzar un treball propagandístic dins de la SFIO. D'ara en avant bolcarà tots els seus esforços, amb redoblada intensitat, en desenvolupar i delimitar cada vegada mes clarament l'avantguarda.

La tendència de la SFIO a la que segueixen els elements sans ha de servir de palanca per a posar en moviment la massa desorganitzada, on hi han molts militants plens de desconfiança a causa de l'actitud passiva dels partits obrers. Açò ens planteja una gran tasca, no sols en l'aspecte polític sinó també en allò que fa a l'esforç material. Ja no bastarà que *La Verité* siga un setmanari. Des del moment que hàgem establert un lligam amb les masses, quan aquestes i els millors elements de la SFIO i del PC hagen pres consciència que poden trobar en nosaltres una direcció, el moviment pot accelerar-se molt i presentar-nos grans i immediates oportunitats. Tots els bolxevics leninistes del món han de comprendre aquesta situació i redoblar els seus esforços per tal d'incrementar la solidaritat pràctica i política amb la nostra secció francesa.

Postdata: En aquest moment les direccions discuteixen la qüestió de la unitat orgànica en una comissió d'unificació. El PC (que originàriament refusà participar en el treball d'aquesta comissió, que inclou també al PUP) ha canviat d'idea i ha anat a l'última reunió. El problema és el d'un acord sobre els principis del partit unificat. El vell reaccionari Lebas (SFIO) és el que porta la batuta. Per tots els rumors que arriben sobre aquestes negociacions secretes, fa la impressió que el PC està decidit a abandonar els seus últims vestigis de

leninisme per a proporcionar proves del seu desig de reconciliar-se amb els social-reformistes i patriotes.

Els bolxevics leninistes han demanat una reunió entre les seccions socialistes i comunistes per a discutir la unitat, no perquè estiguen a favor de la màgica “unitat orgànica” sinó perquè existia la possibilitat de plantejar, en el transcurs d’aquestes discussions, els principis d’un partit vertaderament revolucionari. Si la unitat orgànica es concreta, ens organitzarem basant-nos en ella per a realitzar la nostra propaganda i fer sorgir l’avantguarda a través d’un procés de diferenciació contínua. És correcte dir que la unitat orgànica de les masses és progressiva perquè ens permet un contacte coherent amb la base del PC. Però també cal tenir en compte que els seus resultats poden ser catastròfics, ja que en gran manera implica la fusió de la socialdemocràcia i el stalinisme. Sense posar-se en contra de la unitat orgànica (ja que quan falta el partit revolucionari aquesta constitueix el mitjà més favorable per a formar-lo), els bolxevics leninistes assenyalen que allò que més fa falta no és la unitat orgànica sinó una política revolucionària aplicada per una avantguarda revolucionària.

¹ “La situació a França i les tasques del *Groupe bolchevik-léniniste* de la S.F.I.O.”, Butlletí de la secció alemanya de la I.C.L., 2 de juny de 1935. [L’edició francesa a les *Oeuvres*, tom 5 pàgines 234-241, es fa des de *Butletín intèrieur du G.B.L.*, nº 2, juny de 1935. N del T]